

Warm de winter door

Actie brandhout winter 2022 - 2023

UW STEUN WAS HARTVERWARMEND

Beste donateur,

Het is voor ons verbazingwekkend hoe brandhout of briketten het leven van gezinnen kan veranderen en mensen weer hoop en vertrouwen in de toekomst kan geven. Afgelopen winter was met name voor de mensen in Moldavië en Armenië erg zwaar. In Moldavië stegen de prijzen van voedsel en brandstof met ruim 1/3 t.o.v. 2021! Bovendien zorgde de toestroom van vluchtelingen uit Oekraïne voor extra druk op de bevolking. Daarom was het brandhoutproject meer nodig dan ooit. Het was dan ook hartverwarmend dat u (en met u vele andere donateurs) blijk gaf van naastenliefde door dit project te steunen.

Samen met de plaatselijke kerken en vele vrijwilligers hebben we ruim 1.600 arme gezinnen van brandhout en/of briketten kunnen voorzien en voor arme Armenen die wonen in flatgebouwen hebben we de elektriciteitsrekening kunnen betalen.

Het brandhout, de briketten of het betalen van de elektriciteitsrekening waren een ongelooflijk groot geschenk voor deze mensen. Velen hebben het zelfs als een godsgeenken ervaren en dankten Hem voor zoveel lieve en zorgzame mensen die naar hen omzien hulp bieden.

Hartverwarmend!

De winters in Moldavië en Armenië zijn vreselijk koud. Om te voorkomen dat er op grote schaal ontbossing plaats vindt, is het sprokkelen van hout verboden. Brandhout moet gekocht worden bij officiële handelaren. Met name bejaarden en eenoudergezinnen hebben daar geen geld voor - armoede en kou lijden gaat vaak samen.

Om nog enigszins warm te blijven, liggen mensen hele dagen in bed met zoveel mogelijk kleren aan. Echter soms helpt zelfs dat niet. Elk jaar horen we op het nieuws dat er mensen met bevroren ledematen in het ziekenhuis moeten worden behandeld en dat er mensen doodvriezen van de kou.

Mooie berichten uit Moldavië

Mensenkinderen werkt in de veldlanden met verschillende partners samen. De partners (kerken en christelijke organisaties) zijn goed op de hoogte van de lokale situatie. Zodoende weten zij welke gezinnen het zwaar hebben en voor hulp in aanmerking komen. Na uitvoering van elk project sturen ze een uitvoerig verslag met talloze foto's. Van het brandhoutproject ontvingen we ook uitvoerige verslagen met indringende verhalen. Graag delen we hier het verslag van onze partner Helping Hands in Moldavië. Deze organisatie wordt geleid door Nederlandse Stefanie Cozaru-Davidse samen met haar Moldaafse man Spiridon. Haar verslag over de brandhout/brikettenactie, dat we eind januari 2023 ontvingen, is exemplarisch voor de vele andere verslagen die we uit onze veldlanden ontvingen.

Het is zondagochtend half 9, als ik een telefoontje krijg. Ik neem op en hoor: "Mevrouw Stefanie, Stefanie ben jij dat?" Ik antwoord en vraag wat er aan de hand is. De vrouw die mij belt heet Nina en is bijna 80 jaar oud. Ze woont in Vorniceni en heeft

zakken briketten kan brengen. "Ik heb een paar heerlijke appels die ik je kan geven... help me alsjeblieft... ik heb het koud", zegt Nina. Ik beloof haar te helpen en ervoor te zorgen dat er zo spoedig mogelijke briketten bij haar thuis worden afgeleverd, zodat ze niet meer in de kou hoeft te zitten.

verder geen familie. Ze is niet getrouwd geweest en heeft geen kinderen. Ze vertelt me dat ze niets meer heeft om haar huis mee te verwarmen en vraagt of ik hier misschien kan helpen en haar wat

Meer dan 100 huishoudens hebben de afgelopen twee maanden via de lokale kerk in Lozova of Vorniceni 20 tot 25 zakken briketten ontvangen. In het projectvoorstel stond aangegeven dat er per huishouden 1000 kg briketten gegeven zou worden maar het werd al snel duidelijk dat de noden bij velen heel hoog waren. Iedereen kon wel wat hulp gebruiken: ouderen, gezinnen met jonge kinderen, zieken, werkende mensen, etc. De prijzen van brandhout, briketten, kolen en elektriciteit zijn in de laatste maanden flink gestegen en voor veel huishoudens is het een enorme uitdaging om hun huis (of in ieder geval 1 kamer) te verwarmen. We hoorden verhalen dat mensen om de dag de kachel aansteken om zo te bezuinigen. Ook horen we veel verhalen over kleine kinderen die verkouden zijn en in het ziekenhuis belanden met longontsteking. Allemaal het resultaat van stijgende prijzen en te weinig financiën om te kunnen voorzien in de brandstof die nodig is om je huis te verwarmen.

Omdat zoveel huishoudens het moeilijk hebben, werd er hier besloten om geen ton briketten maar zo'n 500 tot 750 kg (20 tot 25 zakken) per huishouden zodat meer huishoudens geholpen konden worden.

Het uitladen van de vrachtwagens is allemaal handwerk in Moldavië. Zak voor zak wordt uitgeladen en dat is een hele klus maar ook hier zagen we hoe de Heer voorzag in werkkraft. Iedere keer wanneer er een vrachtwagen met 10 ton briketten aankwam, stond er een groep mannen klaar, werden de mouwen opgestroopt en begon het uitladen.

In het dorp Lozova zijn er door de jaren heen, al heel wat contacten gelegd met families en ouderen die wel wat hulp kunnen gebruiken maar in het dorp Vorniceni is dit netwerk nog niet zo uitgebreid. Om nieuwe contacten te leggen mbv dit project, was er aan de sociale werkster gevraagd om een lijst van mensen die wel hulp konden gebruiken. Nicolae kreeg de verantwoordelijkheid om in Vorniceni de contactpersoon en coördinator te zijn van het uitdelen van de zakken met briketten daar. Nicolae belde de mensen op die op de lijst stonden en nodigde ze uit om met een transportmiddel naar het gebouw in Vorniceni te komen om een donatie van briketten te ontvangen. Sommigen kwamen met paard en wagen, anderen met een geleende auto, anderen met een klein tractortje, etc. Degenen die niet konden komen omdat ze ziek of te oud waren, werden geholpen door de zakken briketten thuis te brengen.

Veel mensen stonden versteld van het feit dat ze een gratis donatie kregen. Velen hadden dan ook geen woorden genoeg om te bedanken. Na ieder dankwoord, wezen we de mensen op God en moedigden we ze aan om de Heer te bedanken. Ook werd iedereen uitgenodigd om naar de kerk te komen om zo meer over de Heer te leren en Hem te bedanken voor zijn trouwe zorg.

Igor kwam met z'n paard en wagen zakken briketten op halen voor zijn familie. Hij woont samen met zijn vriendin Ana, zijn moeder Nadea en zijn broer Gheorghe. Ze wonen erg armoedig en ieder jaar proberen ze geld te sparen om het huisje te verbouwen en op te knappen maar in het afgelopen jaar is er niet veel vooruitgang geboekt want Gheorghe werd erg ziek en hij moest geregeld naar het ziekenhuis. Na vele behandelingen, werd hij uiteindelijk naar huis gestuurd om daar zijn laatste dagen door te brengen. Hij kon eigenlijk

alleen maar in bed liggen en wachten tot zijn einde kwam. En met een ziek persoon in huis, is het nodig om elke dag de kachel te stoken zodat de persoon zo behaaglijk mogelijk de dag doorkomt. De zakken briketen kwamen dus als een waar geschenk want om de hele dag de kachel te stoken kost veel en extra financiën om meer brandhout of andere brandstof te kopen waren er niet. Alle financiën gingen op aan medicijnen en andere zorg voor Gheorghe. Igor was dankbaar dat hij zo toch voor z'n jongere broer kon zorgen. Gheorghe is eind december overleden. Sindsdien is Igor al enkele keren naar de kerk gekomen en tijdens een praatje met hem, vertelde hij dat hij zich realiseert dat het leven zo over kan zijn. We bidden voor Igor en zijn familie dat ze de Heer zullen leren kennen.

Vitalie woont samen met z'n zus en haar 3 kleine kinderen in een klein armoedig huisje. Ze waren erg blij met de zakken briketten want het is erg koud in huis en de kleine meisjes zijn, door het wonen in de kou, regelmatig verkouden. Hierdoor kunnen ze dus regelmatig niet naar de kleuterschool en als ze dan wel naar de kleuterschool gaan, dan liggen ze vaak toch een beetje buiten de groep en worden ze genegeerd door de andere kinderen omdat ze zo weinig dagen aanwezig zijn.

Allemaal negatieve effecten van het arm zijn en geen warme kachel thuis hebben. Vitalie bedankte voor de hulp en ging gelijk de kachel aanmaken!

Mevrouw Anika is ver in de 80 en ze woont alleen. Als we haar voordeur opendoen en haar roepen, komt ze leunend op haar stok naar buiten. We vertellen haar dat we 20 zakken briketten voor haar hebben en vragen waar we ze kunnen opstapelen. Ze opent de schuur en wijst aan waar de zakken neergelegd kunnen worden. Ze wijst ook gelijk even aan waar ze nu de kachel mee aanmaakt: droge maisstengels.

Anika is ontzettend blij en dankbaar voor de zakken met briketten. Ze vraagt of we denken dat het genoeg zal zijn om tot april de kachel aan te maken. We leggen haar uit hoe ze de briketten moet gebruiken en wanneer ik haar vraag of ik een foto mag nemen, zegt ze: *“Zeker wel! Maar wacht even dan maak ik me even mooi”*. Ze doet haar schort uit en ook één van haar hoofddoeken, ze legt haar stok aan de kant en gaat vervolgens naast de zakken staan die ze heeft ontvangen. Ze zegt: *“Bedank iedereen die me geholpen heeft!”*

Daarom bij deze wil ik u namens Anika en al die anderen heel hartelijk danken voor uw hulp!!

Stefanie Cozaru-Davidse

Indringende verhalen uit Armenië

In Armenië werken we al vele jaren samen met de uit Nederland afkomstige Maria Goris. Zij heeft talloze contacten met behoeftige Armenen in kleine dorpjes en in de grote steden. Met haar meer dan 20 jaar ervaring met hulpverlening in Armenië, weet ze heel goed welke gezinnen in de problemen zitten. Daarom vroeg ze eind 2022 of ze hulp mocht bieden aan arme gezinnen die in flats wonen en in de kou zaten omdat ze niet staat waren de gas- of elektriciteitsrekening te betalen. In hun flats kunnen ze geen brandhout stoken, maar zijn ze afhankelijk van elektrische of gaskachelletjes. Na toestemming ging Maria hard aan het werk en heeft ze 155 gezinnen bezocht, gekeken naar hun situatie en (een deel van) de elektriciteits- of gasrekening betaald. Op 22 maart stuurde Maria een verslag met daarin een aantal indringende verhalen van gezinnen die hulp hebben ontvangen. Het verslag, in de voor Maria kenmerkende schrijfwijze vindt u hieronder.

In de maand Januari zijn de eerste elektronische overschrijvingen voor de gas- en elektriciteitsrekeningen gestart en op 20 Maart is deze drie maandelijkse contributie geheel afgesloten. De steden Alaverdi, Gyumri, Ijevan en Vanadzor hebben de lijsten van de begunstigden via de sociaal- medewerkers aan ons geleverd. En Margarit onze boekhoudster heeft de overboekingen tijdig geboekt en ze zal enkele families die van dit project geprofiteerd hebben, nader voorstellen.

Anush Eritsyanyan bij de elektrische meterkast in hun flatgebouw

GYUMRI ANUSH YERITSYAN

Anush Yeritsyan werd geboren in 1989 in het dorp Baghramyan, regio Armavir. Ze woonde bij haar ouders en broer. Anush was zes jaar oud, toen het gezin verhuisde naar de stad Gyumri. Ze ging op school nr. 38, ontving daar tien- jaar onderwijs. Na het afronden van school studeerde ze voor kapster en werkte ze een jaar in haar beroep.

Anush Eritsyanyan met haar man en zoon

In 2009 trouwde ze met Hrach Hakobyan, geboren in 1982. Hrach was 7 jaar oud, toen het zicht in het rechteroog verslechterde, de dokter schreef een bril voor, maar na verloop van tijd raakte de oogbal ontstoken en in 2007 werd het rechteroog verwijderd. Hierna kreeg hij een oog- protheses.

Hrach werkte als arbeider, handelde op de markt en zamelde in de wintermaanden hout voor geld in. In 2017 verwondde hij zijn linker- en rechterhand tijdens het houthakken en werd daarnaast ook volledig blind. Nu kan hij niet werken, hij is arbeidsongeschikt en ontvangt daarvoor maandelijks 31.000-dram en Anush werkt als schoonmaakster in een winkel voor 1.000 dram per dag, ze krijgen nog een zeer bescheiden sociale toelage.

GYUMRI

KRISTINE HAKOBYAN

Kristine Hakobyan werd geboren in Gyumri in 1980. Ze studeerde aan de middelbare school nr. 26.

Kristine met haar dochter bij haar gasstel

Ze woonde bij haar ouders en drie zussen. Kristine was 17 jaar oud, toen haar vader stierf, haar moeder was ziek, alle zorg van het gezin bleef bij haar, omdat ze het oudste kind in huis was.

Ze werkte als schoonmaakster, leerde taarten maken en trouwde in 2007 met Armen Chhalabyan, geboren in 1972. Ze kregen samen drie kinderen. Ze wonen in het Boulevardi district, een zeer arme wijk in Gyumri en ontvangen maandelijks een sociale toelage van 30.000 Dram per maand.

Haar zoon, Edik, heeft rechtszijdige scoliose, hij werd geopereerd en er werd een late zenuwontwikkeling en mentale retardatie vastgesteld. In april moet hij opnieuw een MRI-onderzoek ondergaan, en hopelijk krijgt hij dan een invaliditeitsuitkering. Kristine werkt als schoonmaakster in een winkel, en haar man verkoopt aardappelen op de markt, maar ze kunnen nauwelijks rondkomen, daar de prijzen in het afgelopen halfjaar fors gestegen zijn.

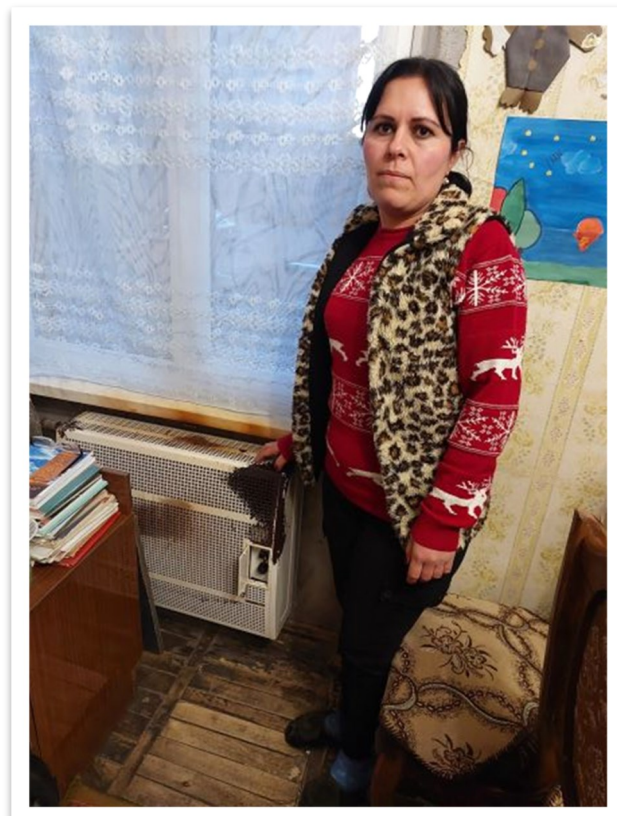
GYUMRI

HASMIK SOKIASYAN

Hasmik Sokiasyan werd geboren in het dorp Dzorashen, in de regio Ashotsk, in 1988. Zij studeerde aan de middelbare school van het dorp en kreeg tien jaar onderwijs. Daarna studeerde ze rechten aan de technische school van Gyumri Hatsik en trouwde in 2008 met Vardan Sukiasyan, geboren in 1979, had twee kinderen. Armenuhi Sukiasyan werd geboren in 2010 en Hranush werd geboren in 2012.

Kristine bij de gasmeter van haar appartement

Hasmik in de woonkamer bij de gashaard

Ze wonen in gebouw 6, appartement 1, district Aragats 2, stad Gyumri. Haar man liep een zenuwaandoening op als gevolg van de aardbeving, is invalide, gebruikt kalmerende middelen. Schoonmoeder, Hranush Sukiasyan, is gehandicapt; haar ruggengraat is gebroken, ze beweegt zich met behulp van een rolstoel, ze heeft een minimaal pensioen. Hasmik kan niet werken, daar ze zorgt voor haar man en schoonmoeder. Ze krijgen een kleine sociale toelage per maand, maar kunnen eigenlijk niet rondkomen.

IJEVAN

HASMIK KHATCHATRYAN

De familiegeschiedenis van Hasmik Khachatryan

Hasmik Khachatryan en Karen Gasparyan trouwden in 2006 en woonden samen met Karen's ouders in de slaapzaal van de tapijtweverij in Ijevan. Hasmik werd geboren in 1987 in Tsovaguyuh. Zij studeerde af aan de plaatselijke middelbare school, ging naar de medische school, maar zette haar studie niet voort nadat zij getrouwd was. Karen Gasparyan werd geboren in 1982 in de stad Ijevan, studeerde af aan de plaatselijke middelbare school, leerde het vak van schoenmaker en zorgde met zijn bescheiden salaris voor de behoeften van het gezin.

In 2007 werd hun oudste dochter Lilit geboren, ze is 16 jaar oud en zit in de 10e klas. In 2008 werd het middelste meisje, Lusine, geboren, ze is 15 jaar oud, en zit in de 9e klas, en in 2012 werd zoon Armen geboren, hij is 12 jaar oud, en gaat naar de 6e klas. Hasmik heeft als verkoopster 4 jaar in een groentewinkel, en daarna in een kruidenierswinkel gewerkt. In 2022 is ze hiermee gestopt omdat echtgenoot Karen ernstige gezondheidsproblemen had, een operatie onderging en zorg nodig had. Daarom kon Karen Gasparyan wegens gezondheidsproblemen in 2020 geen schoenen meer maken.

Anno 2020 werd ook de oma van de kinderen geopereerd en is nog steeds bedlegerig en kan niet lopen. Op 23 december 2022 verslechterde de toestand van Karen Gasparyan en werd hij naar het ziekenhuis gebracht, waar hij 2 dagen later stierf.

De inkomstenbron van het gezin is het pensioen van grootmoeder (dat opgaat aan pampers voor haar) en verder de kinderbijslag. Daar de grootmoeder zorg nodig heeft kan Hasmik alleen in de middaguren werken nadat haar kinderen van school komen. Het gezin leeft in zeer onveilige omstandigheden, zonder nutsvoorzieningen (delen toilet/badkamer) met vele andere mensen. Locatie voormalig studentenhuis.

De kinderen van Hasmik met hun grootmoeder

**IJEVAN
LILIT DANIELYAN**

Lilit Danielyan en Papik Hovsepyan woonden van 2009 tot 2012 samen met het grote gezin van de vader van haar man. Toen de broer van de man trouwde, was het huis aan alle kanten te krap om er met 3 verschillende gezinnen te wonen, daarom verhuisde ze naar een huurappartement.

Lilit werd geboren in 1987 in Artsvashen maar hij was 2 jaar oud toen het dorp werd ingenomen door Azerbeidzjanen en de familie van zijn vader naar Chambarak verhuisde. Lilit volgde middelbaar onderwijs in Chambarak en trouwde nadat ze haar school had afgerond. Haar man Papik Hovsepyan werd geboren in 1981 in Ijevan. Na het afronden van de 8e klas werkte hij 9 jaar als koerier, daarna werkte hij als arbeider in een cementfabriek.

Lilit en Papik hadden 5 jaar geen kinderen, in 2012 bekeerde Lilit zich in de kerk, werd gedoopt en als antwoord op haar gebed werd in 2014 hun zoon Aren geboren. Hij is nu 9 jaar oud en zit in de 3e klas. In 2017 werd hun 2e zoon Ashot geboren, hij is 5 jaar oud en gaat naar de kleuterschool. En op 20 januari 2022, werd hun 3e zoon, Alex, geboren enkele dagen nadat zijn vader dood op het plein van de kleuterschool neer viel (hart infarct) toen hij zijn zoontje wilde afhalen.

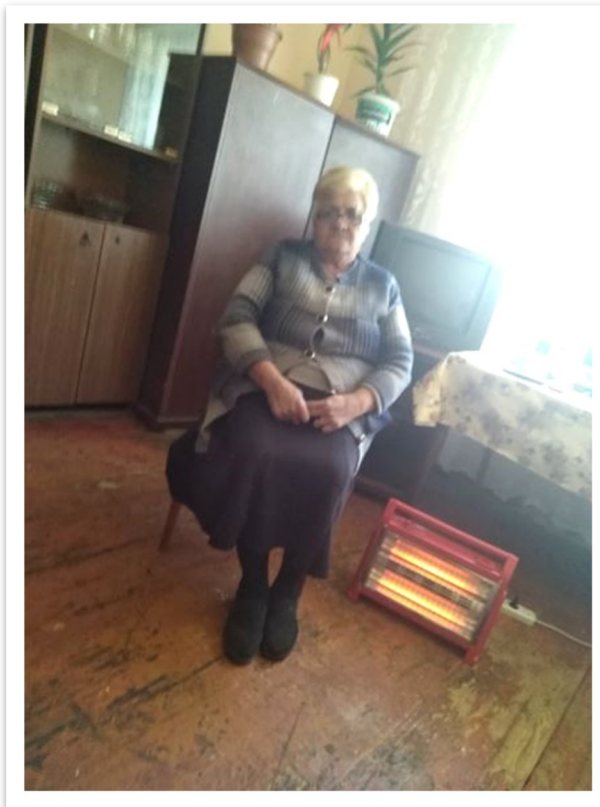
Lilit met twee van haar drie kinderen

Nadat haar man gestorven was kocht haar neef het huurhuis voor Lilit en de kinderen. Het appartement waar Lilit en haar 3 minderjarige kinderen wonen heeft geen nutsvoorzieningen, het is erg oud. Nadat ze het geld voor het 3e kind had ontvangen, creëerde Lilit een beetje leef- woonomstandigheden. Zij sloot het appartement aan op gas en bouwde een badkamer en toilet. Het appartement wordt verwarmd middels een elektrische kachel. Het enige inkomen van het gezin is de toelage van de staat en het wezenpensioen voor de kinderen. Het gezin heeft steun nodig, daar Lilit niet kan werken vanwege haar 1 jaar oude zoontje Alex. Ze

moet zien rond te komen van de weduwenuitkering en kinderbijslag, wat eigenlijk niet mogelijk is.

**VANADZOR
ALVARD HARUTUNYAN**

Alvard Harutyunyan werd in 1957 geboren in het dorp Pambak in de regio Lori, en studeerde af aan de lagere- en middelbare dorpsschool.

Alvard bij het elektrische kacheltje

Getrouwd met Kyamil Atanesyan in de stad Vanadzor, kregen ze twee dochters uit het gezamenlijke huwelijk: Amalya Harutyunyan (geboren in 1985) en Lusine Harutyunyan (geboren in 1987). Alvarde echtgenoot stierf in 1988. Alvard voedde de meisjes, die allebei complexe handicaps hebben, alleen en met veel moeite op.

Alvard heeft gezondheidsproblemen en gebruikt verschillende medicijnen. Ze moet met haar dochter rond zien te komen van haar minimale pensioentje en de gehandicapte toelage van haar dochter, wat niet ontoereikend is voor hun onderhoud.

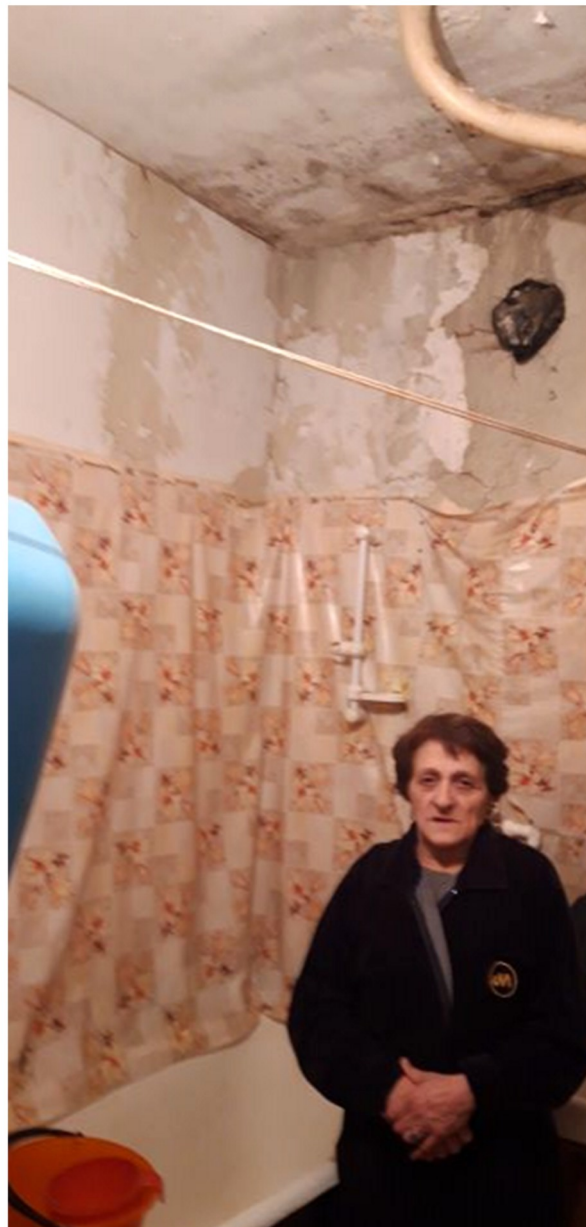
**VANADZOR
MAYRANUSH GHAZAKHETSYAN**

Mayranush Ghazakhetsyan werd geboren in de stad Vanadzor in 1955 in de familie van een arbeider, en studeerde af aan de lagere- en middelbare school in Vanadzor. Ze is getrouwd in 1989 met Artur Panoyan (geboren in 1950), ze kregen tijdens hun leven samen geen kinderen. In 1993 adopteerden ze daarom een kind uit het weeshuis, de echtgenoot van Mayranush vertrok naar de Russische Federatie en keerde niet terug.

Mayranush met haar elektrische kachel

Albert werd met gezondheidsproblemen opgeroepen voor het leger en tijdens de dienst verergerde de ziekte, met als gevolg dat hij de tweede graad van invaliditeit kreeg en niet kan werken.

Mayranush in haar badkamer

Het inkomen van Mayranush bestaat uit een klein pensioentje en de zeer lage invalideitsuitkering van Albert. Zij en Albert hebben maandelijks uitgaven voor medicijnen zodat er maar weinig overblijft, daarom is zij in dit programma opgenomen.

De contributie voor het gas of electriciteit is een enorme hulp voor mensen die niet weten hoe ze rond moeten komen. De families en/of alleenstaande ouderen zijn meer dan dankbaar voor deze hulp, het is voor hen een grote tegemoetkoming en helpt daadkrachtig om hun zorgen en lasten in de wintermaanden te verlichten.

De dankbaarheid van de mensen is moeilijk over te brengen, ik hoop dat dit verslag een beetje de noodzakelijkheid van dit project overbrengen kan.

Dank Stichting Mensenkinderen heel hartelijk voor deze financiële ondersteuning die er voor zorgt dat de mensen de winter door komen.

Met een hartelijke groet,
Maria Goris